

Recensie: The Ferryman ★★★***

Gielgud Theatre Londen
woensdag 2 mei 2018

foto © Johan Persson

Recensie:

Drie Olivier Awards sleepte The Ferryman van Jez Butterworth dit jaar in de wacht. De productie opende op 20 juni 2017 in het Gielgud Theatre nadat het eerder al op 24 april 2017 voor het eerst speelde in de Royal Court. Sam Mendes werd bekroond als beste regisseur, het stuk zelf als beste nieuw werk en Laura Donnelly als beste actrice die weliswaar sinds oktober geen deel meer uitmaakt van de voorstellingenreeks die nu op zijn laatste benen loopt. Bizar om vast te stellen dat het bij de Britse pers sterren regent in de reviews en de productie dus ook belangrijke prijzen in de wacht sleepte, terwijl het publiek na het drie uur en tien minuten durende stuk maar een gewoon applaus gaf. Niets bijzonders. De reden? The Ferryman is hopeloos oerconservatief qua regie. Zeker, Mendes weet samen met zijn lichtontwerper Peter Mumford te spelen met sfeer die van een traditioneel feest om de oogst op de boerderij van de Carney's te vieren, omslaat op het moment dat het IRA aan de deur klopt. Maar dat is niet genoeg om meer dan drie uur te blijven boeien.

Qua thematiek zet The Ferryman vooral in op ambigu verlies. Ofwel hoe familieleden omgaan wanneer iemand er fysiek nog is maar mentaal niet meer (zoals bij dementie bv.), of mentaal nog wel maar niet meer fysiek (bij een verdwijningszaak). Verschillende emoties komen dan bovendien en iedereen gaat er op zijn eigen manier mee om. De ene wil er zo veel mogelijk over zwijgen, de ander wordt boos, â€ Boodschapper van dienst dat een vermist familielid dood is teruggevonden, is father Horrigan (Charles Dale) die weggestuurd wordt en dus op die manier ook afgewezen als niet meer welkom. Justin Edwards zien we in de rol van Tom Kettle zijn liefde verklaren aan Caitlin Carney (neergezet door Rosalie Craig) in het derde bedrijf dat meteen ook het sterkste van allemaal is. Hij haalt een boek kaarten boven voor een goochelact waarbij hij probeert te raden welke kaart ze had. In plaats van een kaart, toont hij haar een ring. Zij wijst hem af want ze is nog niet klaar voor een nieuwe relatie.

Edwards mag een aantal keren een levend konijn tevoorschijn toveren. Ook een echte gans komt op de proppen in het eerste bedrijf die al meteen het podium links vooraan onderschijnt wat op hilarische reacties van het publiek kan rekenen. Net voor het einde wordt een dood exemplaar opgehangen. De gans wordt zo symbool voor de sfeer die ook zal kantelen. Aunt Maggie Far Away (Stella McCusker) die dementerend is, maar soms plots een Ierse traditional afsteekt, is de onheilsvoorspeller van dienst is: 'Ze komen' klinkt het naïef hoopvol terwijl het witte licht uit een raam feller wordt. Mendes verwijst hier wellicht naar het dubbele, naar de dood die voor de deur staat voor het personage, de rust die ze zal kunnen vinden, maar even goed ook voor de terreur die een onuitwisbare impact zal hebben bij de Carney's.

Naast echte dieren, staat er ook een echte baby op het podium. Maar liefst 12 werden er gecast om de negen maanden oude Bobby Carney te spelen die Shena (gespeeld door Saoirse-Monica Jackson in typische 80's outfit met roze sportjasje, blauwe nylonkousen en knaloranje beenwarmers) in haar handen mag houden terwijl ze 'Kids in America' van Kim Wilde a capella zingt. Het verhaal speelt zich dan ook af in 1981 in Noord-Ierland. Naast Ierse traditionals integreerde The Ferryman onder andere ook 'Street fighting man' uit 1968 en 'Loving Cup' uit 1972 van The Rolling

Stones in de voorstelling.

< Bert Hertogs >

Op 19 mei 2018 vindt de laatste voorstelling van The Ferryman in het Gielgud Theatre in Londen plaats. Daarna volgt een transfer richting Broadway waar de voorstelling in oktober opent. Wie dit absoluut wil zien, raden we in Londen af om een ticket te kopen links op de balkons vermits erg veel scènes, en lang geen korte, zich links vooraan afspelen. De zichtlijnen zijn daar immers zeer slecht. Meteen is dat het grootste verwijt dat we durven maken aan het adres van Sam Mendes. Maak steeds een voorstelling in functie van je publiek, van de zaal, en zorg ervoor dat de zichtlijnen overal optimaal zijn. Aan deze basisregel zondigt Mendes dus, die als filmregisseur onder andere bekend is van American Beauty en de Bondfilms Skyfall en Spectre.